

LÜGEMIK

Lähte ÜG koolileht

NOVEMBER 2025

FOTO. BIRGIT PUNKAR

DIREKTORI KOLUMN

Kas usundite tundmine on häbiasi?

foto: erakool

Oktoobri lõpul ilmus Rahvusinghäälingu teadusportaal Novaator üks huvipakkuv kokkuvõte hiljuti Tartu Ülikoolis kaitstud doktoritööst. Selle artikli peatees oli omajagu intrigeeriv: nimelt jätvat Eesti kool oma õpilased ilma religiooni mõistmise tööriistadest. Või siis lihtsamasse keelde panduna – meie koolides on peaaegu täiesti tähelepantuta jäetud usuliste teemadega seotud tarkuste õpetamine. Külalapsel põhjusel, et seda ei peeta tänasel päeval enam vajalikuks.

Mäletan kas või oma koolikogemusest, et kõik usu ja religiooniga seonduv oli isegi mitte tabu, vaid pigem nagu naljanumber, mis ei väärinudki enam kui kohta kas kusagil muuseumis või hoopis anekdoodis. Pakun, et säärane suhtumine oli ja on paljuski Nõukogude aja pärand, kus religioon ja kõik sellega seonduv tuligi valitseva mõtteviisi kohaselt inimeste teadvusest välja juurida kui mõttetut igand. Kuna seda jõuti teha vähemalt paari põlvkonna vältel, siis andis see ka tulemust.

Kasvasin ka ise üles ilmalikus perekonnas, kus mitte ainult ei muheletud iga kord, kui keegi sõandas kas või mainida Jumalat, vaid kus laste pöördumine usku oli vaata et üks suurimaid hirme, mida vanemad pelgasid. Eestlased on teada-tuntud oma usuleiguse poolest ning päris sageli ollakse ka uhked selle üle. Mida aga sageli ei teadvustata, on see, et aastatuhandete pikkuste traditsioonidega usuvoolude tundmine on midagi palju enam kui mõne kindla usutunnistuse järgmine ning et religioonid on ka aegade hämarusest alates aidanud inimestel mõtestada oma elu, andnud elu keerd-

käikudele mingisugustki tähendust.

Vaimse tervise kriisist on juttu olnud juba üksjagu. Vähem on aga tähelepanu saanud mõte, et üleüldine vaimse tervise kriis on tihedalt seotud ja ilmselt ka tagajärjeks tähenduse kriisile. Tähenduse kriis on üks-ühele see, millele see ka viitab. Ehk teisisõnu, kas me tajume, et meie – Sinu ja minu – elul ja teekonnal on mingi suurem tähendus. Et meie eludel on mõte, et igalühel meist on ehk elus antud ülesanne, mida täita, aga mille me peame esmalt leidma.

Olen täiesti teadlik, et säärane teemapüstitus võib noort lugemat juba eos heidutada ja panna sellele käega lööma. Ometi usun veendunult, et just need küsimused, millele on religioonid püüdnud aidata leida vastuseid läbi aastatuhandete, kuid mis praegu on justkui unustuse hõlma vajunud, mängivad võtmerolli selles, et vaimse tervise muresid sügavamal tasandil ravima hakata. Seda enam, et nagu nähtub ka eelmainitud artiklist, on ka Eesti noored ise pigem huvitatud usuteemade kohta õppimisest.

Seda kinnitab ka asjaolu, et viimaste aastate jooksul on muidu nii usuleigees Eestis kasvanud hüpeliselt nende perede arv, kes panevad oma lapsed õppima kas või kristlikesse erakoolidesse. Jätukvalt on neid, kes pelgavad, et usundite kohta õppimine tähendab kellegi vägisi usku pööramist. See on vale. Sest nagu ütleb eelmainitud doktoritöö autor Aleksandra Sooniste selle kohta, miks on usundiõpetus kasulik: „Usuline kirjaoskus on oluline, sest sa õpid tundma ennast ja enda kultuuri.”

Piltuudised

KOOSTASID: KIRSI TIITS & MARTA RAUDSEPP

foto: j. krasovski

30. oktoobril tähistati meie koolis halloween'i ning selle puhul said õpilased ja õpetajad ennast väljendada kostüümidega eriti hirmuäratavalt ja loovalt. Huvitavaid kostüüme leidis igas kooliastmes ning nii õpilaste kui ka õpetajate seas. Pildil on 1.b klass koos klassijuhataja Birgit Hangoga.

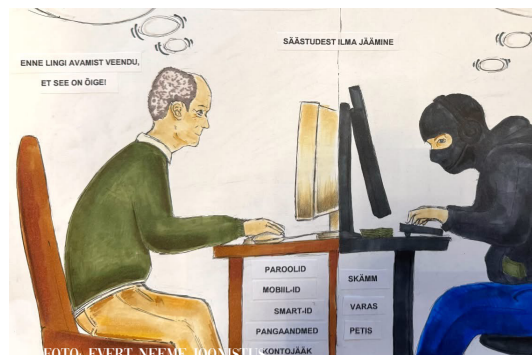

foto: EVERT NEEME MOONSTI

Eesti Panga ja Finantsinspektsiooni poolt korraldatud loovtööde konkursil premeeriti meie kooli 7.a õpilase Evert Neeme tööd. Plakat kujutab hoiatavalt finantspettuse äratundmist.

foto: ELO KAART

17. oktoobril toimus näiteringi väljasõit teatrisse Vanemuine, kus õpilased said väärtusliku kogemuse sellest, mis toimub küllside taga. Lisaks prooviti kätt ka töötubades. Õpilased viis teatrisse nende juhendaja õpetaja Elo Kaart.

foto: HELLE JÄRVALL

10. oktoobril külastasid 12. klassi spordisuuna õpilased ja kolm tehnoloogist abiturienti teaduskeskust AHHA, et saada uusi teadmisi erinevatel füsioloogiaga seotud teemadel, näiteks keha soojus, pikkus, raskus, aju. Lisaks said õpilased ka lahata südant ja kopsu ning uurida lahanguks mõeldud mannekeeni peal, milliseid organeid inimese keha üldse sisaldab.

Korraldajate vaatenurk rebaste ristimisest

16. septembril korraldasime 12. klassina 10. klassile mõeldud rebaste ristimise. Oktoobrikuu koolilehest lugesime, et see ei läinud nende jaoks plaanipäraselt. Ka meie hinnangul oleks võinud kogu protsess veidi teistmoodi olla.

AUTOR: 12. KLASSE EHK 64. LEND

FOTO: MAARIA-LIISA JOOSEP

Lähte ÜG õpilased Maribel Joosep (4.b), Ayden Hirmo (5.b) ja Liisa Rebase (6.b) võtavad osa Rakett Juuniori võistlusest. Tartu maakonnast kandideeris saatesse üle 20 kooli, kaheksa said eelvooru ja Lähte ÜG tiim võitis Tartumaa eelvooru. Järgmised voorud, sh finaali, toimuvad 16.–20. novembril AH-HAA keskses, televisioon kajastab võistlust 2026. aasta alguses.

FOTO: BIRGIT PUNKAR

30. oktoobril toimusid Tartumaa koolinoorte 10.–12. klasside meistrivõistlused võrkpallis. Kokku osales 18 võistkonda, mille hulgas ka Lähte võistkond. Meie tiimi alagruppidest küll edasi ei pääsenud, kuid said hea kogemus ning rohkelt emotsioone.

FOTO: MARJA RAKUSLIP

Õpetajate päeva, mida sel aastal tähistati 3. oktoobril, raames said õpilased valida enda lemmik-õpetajat. Ulekaaluka häälte enamuse sai hoopis garderoobitädi Tiina, kes on õpilaste kirjelduste järgi alati sõbralik, särasilmne ja hea kuulaja.

FOTO: ARGO INGVER

Meie õpetaja Ilona Võik, kes on ka Tartu Ülikooli haridusteaduste instituuti eesti keele õpetaja, pälvis Tartu Ülikooli aumärgi. Tartu Ülikooli kollektiiviga liitus õpetaja Võik aastal 2017, praegu on tal praegu käimas 9. tööaasta. Teenetemärgi annab pidulikult üle rektor Toomas Asser 21. novembril. Palju õnne!

Rebaste ristimist hakkasime planeerima juba septembri alguses. Jagasime lennu sees ülesanded, mõtlesime koos välja mängud ja tegevused ning püüdsime teha võimalikult tore ja meeldejääva ristimise. Kava oli meil olemas ja kõik tundus korras olevat, kuni meieni jõudis uus info, et selle teostamiseks tuleb saada kooli juhtkonna luba. Kahjuks jõudis see nõue meieni üsna hilja, mistõttu ei olnud kõik üksikasjad veel valmis.

Meie hinnangul teadsid siiski kõik õpilased, et tegemist on traditsioonilise ja vabatahtliku üritusega. Kahjuks tekkis olukord, kus osa õpilasi tundis end ebamugavalt ja sellest sündis arusaamatus. 10. klassi õpilane kirjutas oktoobrikuu Lügemikus ilmunud artiklis, et tegevused olid liiga mustad ja füüsiliselt ebamugavad. Suure kõhutäie naerda saime me kõik, kui küsiti päeva kohta arvamust õpilaselt, kes isegi ei osalenud, vaid vaatas pealt. „Mõni rebane oli väga aktiivne ja tubli, kuid leidis ka õpilasi, kes mängude alguseks kohale ei ilmunud,” ütles 12.t õpilane. Soovime rõhutada, et meie eesmärk ei olnud kedagi alandada ega panna tundma end halvasti, pigem tahtsime pakkuda lõbusat sisseelamist kooliperre ja kooliellu.

Kui kellelgi tekkis ürituse käigus küsimusi või ebamugavust, oleksid nad võinud pöörduda otse meie poole, et olukorrast rääkida ja lahendus leida. Kahjuks otsustati minna õpetaja juurde, mille käigus ütles üks õpetaja järgmist: „Too bad, suck it up, buttercup.” 12.t õpilane Lisanne kommenteeris olukorda nõnda: „Õpetaja oleks võinud jääda viisakuse piiridesse, mitte kasutada ebaviisakaid väljendeid.”

Otsene suhtlus oleks aidanud vältida mitmeid arusaamatusi, selle asemel aga mindi õpetajate juurde kaebama. Gümnaasiumisse astuvad õpilased on juba piisavalt küpses eas meie hinnagul, et sellistes olukordades ise avatud vestlust alustada. Kaebuste tõttu on igal aastal reegleid muudetud ning need on läinud karmimaks. Selle tagajärjel kaotab rebaste ristimine ka vaikselt oma mõtte ja traditsiooni Lähte Ühisgümnaasiumis. Kui järjest enam käiakse juhtkonnas kaebamas, siis suure tõenäosusega hakkabki rebaste ristimine piirduma lähiaastatel vaid mõne staadioniringiga, kui sedagi! See ei tähenda, et üles kerivatest probleemidest ei peaks rääkima, vaid seda, et probleeme tuleks lahendada mõistlikumal kombel.

Mõned mängud, näiteks õhupallimäng ja väiksemad väljakutsed, olid mõeldud pigem meeskonnatunde ja nalja pärast, mitte kellegi kahjustamiseks. Kui küsiti, miks ei võeta osa, vastas üks neiu selle peale: „Ma ei kavatse kedagi hump'ida.” Meie seisukohal on sellise suhtumise raske ristimist läbi viia. „Tänavused 10. klassi õpilased on vist harjunud liiga mugava eluga, et isegi ei taheta kõige lihtsaimaid mängu kaasa teha,” ütles 12.t õpilane Reiko. „Meil oleks olnud väga tore ja vahva retsimine, kui kümnendikud oleksid olnud meiega ausad ja avatud,” lisas 12.ms klassist Ketren.

Kui keegi tundis end halvasti, on meil siiralt kahju! Tagantjärele näeme, et oleksime võinud selgitada mängude sisu ja vabatahtlikkust paremini. Loodame siiski südamest, et ristimine jääb püsima, kuid tulevased kümnendikud võiksid lihtsalt olla julgemad ning aktiivsemad.

Endised õpilased on praegused eeskujud

13. oktoobril toimus meie koolis põnev pressikonverents, kuhu olid kutsutud Lähte kooli põhikooli või gümnaasiumi vilistlased, kes on tegelenud või tegelevad professionaalselt spordiga. Külalis-tena osalesid Jürto Brauer, Mattias Kuusik ja Alex-Edward Raus.

AUTOR: HANNA-LIIS HENN

Pressikonverents oli meediasuuna õpilastele huvitav ja praktiline ülesanne. Õpetaja Triin Nagel selgitas, et ettevõtmise peamine eesmärk oli anda meediaõpilastele võimalus rakendada tundides õpitut reaalses olukorras. Samuti sooviti esile tõsta meie koolis õppinud tuntud ja edukaid sportlasi, tutvustada neid praegustele õpilastele ning seeläbi propageerida spordisuunda.

Eeltöö, ettevalmistus ja esimene küsimus

Õpetaja Nagel rääkis meile üritusest juba mitu nädalat varem, kuid tõsisemad ettevalmistused meie jaoks algasid nädal enne pressikonverentsi. Me pidime koguma infot külaliste kohta ja tegema neile taustauuringu. Lisaks koostasime küsimusi, mida pressikonverentsil esitada. Ka teiste klasside meediaõpilastel, mitte ainult kaheteistkümnendikel, oli võimalus oma küsimusi kohapeal esitada. Konkurents mikrofonide pärast töötas tulla karm.

Kui pressikonverentsi päev kätte jõudis, kogunes koolisaali palju rahvast. Kohal olid meediasuuna ja teiste suundade õpilased, vilistlased ning õpetajad. Saal oli rahvast täis ja enne ürituse algust valitses elav sumin. Pressikonverentsi juhatasid sisse õpetaja Triin Nagel ja direktor Martin Pent. Kui konverents algas, tutvustasid sportlased end ja rääkisid oma tegemistest. Jürto Brauer tegeleb praegu enduro-sõiduga, Mattias Kuusik on pikalt tegelenud judoga, kuid nüüd on korvpallitreener, ning Alex-Edward Raus on endine jõutõstja, kuid töötab nüüd

treenerina ja tegeleb ka ettevõtlusega.

Alguses ei julgenud ükski ajakirjanik meie seast midagi küsida. Kui keegi lõpuks julguse kokku võttis ja küsis vilistlastelt esimese küsimuse, siis hakkas kõik sujuvalt minema. Mikrofon liikus kiiresti üle saali ja kõik, kes tahtsid, said sõna võtta ja sportlastelt midagi huvitavat küsida. Algul oli küll hirm, et küsimusi ei tule piisavalt, aga tunni aja jooksul tuli neid küsimusi tõesti palju. Vaikusehetke justkui polnud. Mõni mõttepaus siiski leidis – mõni lühike hetk, kui ajakirjanikud ei osanud midagi küsida.

FOTO: BIRGIT PUNKAR
Lisaks meediasuuna õpilastele oli võimalus oma küsimus esitada kõigil saalisolijail.

Parim viis närvist üle saada on lihtsalt võita

Sportlased jagasid enda kogemusi treeningutest, võistlustest, toitumisest ja paljust muust. Juttu neil jagus. Nende nipid ja õppetunnid kindlasti inspireerisid või motiveerisid paljusid õpilasi nii spordisuunast kui ka teistest suundadest. Neid tähtsaid ja huvitavaid hetki oli palju, aga välja võiks tuua näiteks selle, kuidas vilistlased said või saavad üle närvist enne võistlust. Alex-Edward Raus rääkis, et temal ei eksisteerinud erilist närvi, aga ta ütles, et kindlasti on tähtis hea uni ja mediteerimine. Enda vaimselt ettevalmistamine on väga tähtis. Mattias Kuusik väitis, et parim viis närvist üle saada on lihtsalt võita. Jürto Brauer ütles, et

FOTO: BIRGIT PUNKAR

Vasakult: Alex-Edward Raus, Mattias Kuusik, Jürto Brauer.

peab sellest lihtsalt üle olema. Jürto ütles ka nõnda: „Ei tohi üle pingutada ega rapsida!”

Sportlastele esitati küsimus, mida nad teeksid, kui ei tegeleks valitud spordialaga. Jürto ja Alex-Edward ütlesid, et nemad on võitlusspordifännid ja tegeleks ilmselt poksiga, kui ei oleks nii läinud. Mattias aga ütles, et tema tahtis algselt saada kas spordiajakirjanikuks või korvpalluriks. Kuna tema judokarjäär on läbi, siis tegeleb ta praegu korvpalliga.

Pannkoogid moosiga, suur töö ja siiras rõõm

Vilistlased meenutasid ka enda kooliaega, mida nad eriti hästi ei mäletanud, aga see tõi kogu saali hea ja lõbusa meeleolu. Nad rääkisid enda vigitest kooli ajal. Minu isiklik lemmik tsitaat pärineb Mattias Kuusikult, kuigi ta tsiteeris üldse kedagi teist, öeldes nõnda: „Sportlase kõige parem hommikusöök on pannkoogid moosiga.”

Pärast pressikonverentsi said 12. klassi ajakirjanikud võimaluse teha vilistlastega intervjuusid, mis läksid väga sujuvalt. Loodetavasti saab neid näha „Lügeviseoonist” ja lugeda Lügemikust.

Õpetaja Triin Nagel võttis pressikonverentsi kokku nõnda: „Ma loodan, et kõik saalis olnud õpilased, aga ennekõike mu meediaõpilased said tänasest konverentsist samasuguse energialaengu nagu mina.” Ta loodab, et õpilastele jääb meelde see mõte, mida kõik kolm sportlast rõhutasid – suur töö ja vaev tasub end ära.

FOTO: BIRGIT PUNKAR

Õpetaja Triin Nagel ja direktor Martin Pent tänamas päevakangelasi, et nad olid nõus õpilaste küsimusterahe alla tulema.

„Lügeviseioonil” algas uus hooaeg

Uue kooliaastaga algas ka „Lügeviseiooni” uus hooaeg. Kokku on pandud uus tiim ning oodata on palju värsket ja kaasahaaravaid saateid. Hooaja esimene saade oli eetris 30. oktoobril.

AUTOR: ELISE VAIKSOO

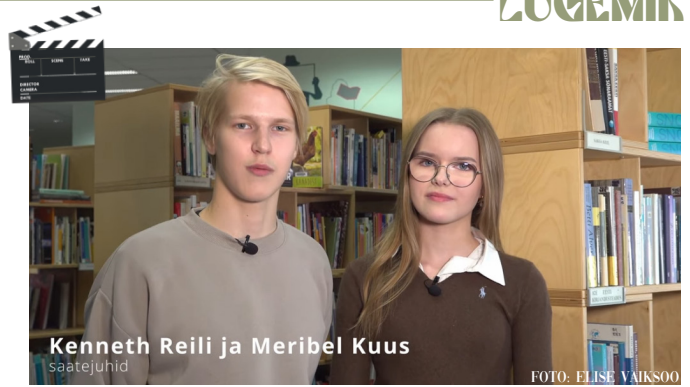
Uus kooliaasta algas uue Lügeviseiooni meeskonnaga, kus on esindatud õpilasi kogu gümnaasiumist: kümnendikud, üheteistkümnendikud ning ka kaheteistkümnendikud. Esimeses saates on näha kaht uut saatejuhti, kelleks on Kenneth Reili ja Meribel Kuus. Kuid nemad ei ole ainsad saatejuhid, sest läbi kooliaasta näeb kaamera ees veel teisi toimetuse liikmeid. Ega siis „Lügeviseiooni” tiim seda üksi tee, tiimi aitab ja juhendab õpetaja Kert Pehap, kes on Lähte ÜG „Lügeviseiooni” professionaal. Uues hooajas on viis saadet, mis tähendab, et igas perioodis on üks saade. Paljud saated kajastavad toimuvat hooajaliselt, seega saab juba ette aimata, mida uues saates tulla võib. Samas aga on „Lügeviseiooni” tiimil käed ja jalad tööd täis ning mõtted liiguvad, et iga saade oleks omamoodi huvitav.

Uus aasta ning uus formaat

näeb välja selline, et sel aastal on näha kaamera ees kümnendike, kas siis saatejuhtidena või koraks mingi huvitava asjaga kaamera ees. Üheteistkümnendikud on kaamera taga ning kaheteistkümnendikud nii kaamera ees kui ka toimetajatena kaamera taga. Kui rollid on kõikidele ära jaotatud, tehakse tiimis palju koostööd ja aidatakse üksteist, kui tuleb ette küsimusi ja muresid. Palju ei saa veel uue hooaja kohta ette öelda, sest kõik käib sujuvalt. Mitte miski pole ette lukku pandud, mis tähendab, et rollid muutuvad, inimesed muutuvad ja keegi ei tea, mis järgmises saates vaatajateni jõuab.

Tulevastes saadetes saab näha kindlasti intervjuusid, huvitavaid mänge, põnevat tiimitööd ning kõike huvitavat, mida tiimi pead suudavad kokku mõelda. Kuigi esimene saade jäi natuke lühikeseks, oli „Lügeviseiooni” tiim sellega rahul, sest see oli uus tase kõikidele.

„Lügeviseiooni” esimese saate saatejuht Kenneth Reili kommenteeris

Kenneth Reili ja Meribel Kuus
saatejuhid

FOTO: ELISE VAIKSOO

„Lügeviseiooni”i uue hooaja esimesed saatejuhid olid 10.ml õpilased Kenneth Reili ja Meribel Kuus.

esimest saadet nii: „Uus hooaeg sai ilusa ja tugeva stardi ning äärmiselt tore oli olla osa sellest kogemusest ja ettevõtmisest! Meeskonna entusiasm ja oskus töid saatele nii palju juurde ning seda on kindlasti näha ka lõpptulemuses. Ootan juba põnevusega, mida ülejäänud hooaeg endaga kaasa toob, ning loodan, et kõik ootavad juba samamoodi. Siit edasi läheb aina paremaks!” Teine saatejuht Meribel Kuus kommenteeris oma kogemust nii: „„Lügeviseioon” tundus juba algul väga põnev ja praktiline. Kuna sain proovida saatejuhi ametit kohe alguses, oli see veidi hirmutav. Õnneks oli kogu tiim terve saate jooksul väga toetav ja õpetav. Ma arvan, et esimene saade kulges kokkuvõttes väga hästi, arvestades seda, et olin kaamera ees esimest korda. Edaspidi ootan „Lügeviseioonist” uusi oskuseid ja kindlasti tahan ise olla julgem. Üldiselt on saade väga hästi monteeritud ja minu jaoks päris professionaalne.” Kooliteleviseiooni juhendaja ja meediaõpetaja Kert Pehap kommenteeris uut hooaega nõnda: „Uuenenud „Lügeviseiooni” formaat toob saatesse rohkem rütmi ja hoiab vaataja meiega kaasas. Selgem struktuur aitab ka õpilastel paremini mõista, kuidas telesaadet tehakse, milised on piirid ja kuidas nende sees loovalt tegutseda.”

Õpetaja Üllar Loks valiti Tartu valla volikokku

Pühapäeval, 19. oktoobril selgus, et kohalikel valimistel kandideerinud Lähte ÜG pedagoog Üllar Loks sai volikokku sisse 128 häälega. Ta kandideeris valimisliidu Kohaliku Elu nimekirjas.

AUTOR: KENNETH REILI

13.–19. oktoobril toimusid üle Eesti KOV valimised, kus oli otsustanud osaleda ka Lähte Ühiskooli õpetaja ja endine direktor Üllar Loks, kandideerides Tartu valla volikokku. Tal õnnestus koguda valimistelt 128 häält ning tegi oma piirkonnas häälte arvu poolest 10. koha. Oma valimisliidus sai ta aga 2. koha.

Kandidaadinumbriga 125 valiti ta poliitilisse esindusse kooli ning valla huvide eest võitlema. „Eelmine koosseis jättis tegemata selle, mida ta lubas. Ta jättis kooli ehitamata,” selgitab härra Loks kandideerimise

tagamaid. Küsides, miks ta otsustas tagasi minna ja kas ta on seal kooli huvide pärast, andis ta meile järgmise vastuse: „Ainult selle pärast! Kõige suurem ootus on igal istungil vähemalt kaks korda sõna saada. Sellest piisab, et närvi ajada neid, kes arvavad, et mugav on olla võimul.”

Tartu valla volikogus on 25 liiget. Enim kohti sai neil valimistel valimisliit Ühtne Tartu Vald (16 kohta), valimisliit Kohalik Elu sai neli mandati, erakond Isamaa saadab volikokku kolm ja EKRE kaks poliitikut.

ÜLLAR LOKS
Nr 125

FOTO: ERAKOGU

Üllar Loksi jaoks on järgmise nelja aasta töö vallavolikogus seotud just Lähte kooli kaasajastamisega.

Mariann Linde õpetab keelt ja rändab maailmas ringi

Mariann Linde (37) on Lähte kooli inglise keele õpetaja nii põhikoolis kui ka gümnaasiumis. Lisaks õpetamisele on ta käinud paljudel huvitavatel reisidel ja näinud palju põnevat.

AUTOR: MARIA-SANDRA TÄÄR

Mariann Linde on Lähte koolis töötanud aastatel 2012–2015 ja alates aastast 2022 kuni praeguseni. „Ma tulin just Austraaliast tagasi, kus ma olin aasta aega, siis ma läksin tegelikult magistrantuuri õppima ja nägin töökoolestust,” ütles Linde. „Ma olin siin kolm aastat kõigepealt, vahepeal olin kuus aastat ära ja siis ma tulin teist korda tagasi,” võtab kokku oma 7-aastase töökogemuse Lähel.

Keegi, kes töötab õues

Mariann Linde sai inglise keel õpetajaks, sest ta oskas inglise keelt ja ta käis sellises koolis, kus oli kuus inglise keele tundi nädalas teisest kuni kaheistkümnenda klassini välja. „Ma nii kui nii juba oskasin inglise keelt hästi ja tundsin, et tahaks seda oskust kuidagi ära kasutada,” ütleb Linde. Ta käis 12 aastat Pärnu Ühisgümnaasiumis ja pärast seda läks ta Tartu Ülikooli õppima. Kui küsida tema käest, mis oli tema lemmikõppeaine koolis, siis see ei olnud inglise keel, vaid hoopis geograafia. Ta oleks mitu korda peaaegu läinud geograafiaõpetajaks õppima,

FOTO: ERAKOIGI
Pärnu Raeküla lasteaia lõpetamisel aastal 1995.

aga lõpuks ikka jõudis inglise keele juurde tagasi. Aga kui ta ei oleks üldse õpetaja, siis oleks ta giid või reisijuht või keegi, kes õues midagi aktiivselt teeb.

Õpetajatöös suurimateks väljakutseteks tänapäeval on tema sõnul see, et õpetaja autoriteeti on vähemaks läinud ning paljud õpilased tulevad kooli suhtumisega,

FOTO: ERAKOIGI
Ecuadori-Colombia piiri ületamas. See oli viimane riik 21-kuulise reisi lõpus.

et õpetaja ei tea midagi. „On raske motiveerida neid, kes ei taha midagi õppida ega kaasa teha. Õppimist huvitavaks teha on ka keeruline, sest aega väga pole ja koormus on suur. Tihti jäävadki õpik ja töövihik peamisteks sõpradeks, sest loomulikeks lähenemiseks lihtsalt ei jätku aega,” sõnab õpetaja. Lisaks sellele on tänapäeva maailmas nii palju erinevaid tähelepanu tõmbavaid asju, näiteks telefon. Linde arvates on õpetaja suurim vastutus olla õpilastele eeskuju, sest õpetajad on hommikust õhtuni lastega koos, vahepeal rohkemgi, kui lapsed on oma vanematega.

Õpetaja roll ei piirdu ainult teadmiste edasiandmisega. Õpetaja võib mõjutada õpilase tulevikku rohkem, isegi kui õpilane ise ei pruugi seda kohe märgata. „Jah, ma arvan, et igal õpilasel on vähemalt üks õpetaja, kes neile meelde jääb.”

Matkamine, reisimine, aiandus ja käsitöö

Kui Mariann ei ole klassi ees või ei valmistu selleks või ei paranda töid, siis vabal ajal meeldib talle olla õues, matkata ja kasvatada ise endale sööki. Kui talvel on külm, siis ta heegeldab, teeb käsitööd või maalib. Talle alati meeldib õppida uusi asju. Kindlasti tahab ta teha endale ära mootorrattaload, et ta saaks ise ka reisidel sõita tsikliga. Peale selle tahab ta elu jooksul juurde õppida veel ühe keele.

Reisimine on peamine tegevus, mida talle meeldib teha. Ta on külastanud 37 riiki. Aafrikas on ta käinud ainult Keenias, Lõuna-Ameerikas on ta läbi käinud peaaegu kõik riigid ning Euroopas on ta ka käinud peaaegu kõigis riikides. Vähemalt kõikidel mandritel on ta vähemalt

ühes riigis käinud. Kõige põnevamaks kogemuseks peab õpetaja Mariann aga Boliiviat, kus ta sattus koos kaaslasega maailma suurimale soolatasandikule, mis asub 4 km kõrgusel merepinnast. Nad ööbisid keset soolatasandikku väikesel saarel ja hommikul otsustasid sõita teel, mis pidi minema ümber vulkaani. Juhuslikult sattusid nad keset traditsioonilist tseremooniat, kus kostüümides kohalikud ohverdasid lamba ja pidasid võimu üleandmise rituaali. Kohalikud laulsid ja tantsisid seal. „Väidetavalt olime esimesed val-

genahalised, kes sellest sündmusest osa võtsid. Nad kutsusid meid liituma, isegi kui tavaliselt ei taha võõraid sellistesse kohtadesse,“ meenutab ta.

Kõige huvitavamad toidud, mida õpetaja Linde on oma reisidel söönud, on näiteks haikalad, maod, krokodillid, aga lisaks on ta proovinud ka tõuke, termiite ning skorpione. „Kõigest, mis on põnev, pean ma vähemalt ühe ampsu

proovima, kui on võimalus,“ sõnab ta.

„Kõik on võimalik, kui sa väga tahad.“

Kui Mariann Linde peaks end kolme sõnaga kirjeldama, valib ta mõtlemata kaks. Need oleks seiklus-

muline ja abivalmis. Kui ta mõtles, mis kolmas

oleks, siis kõik **Salar de Uyuni – maailma suurim soolakivilagendikul.**

teised omadussõnad oleks sarnased nendega, seega need kaks on põhilised. Pärast pikka kooliaastat unistab õpetaja Mariann lihtsalt puhkusest kuski, kus on soe ja rand. Ta tahaks olla seal lihtsalt paar kuud ja mitte midagi teha. Tema elu motoks on lihtne, aga kõnekas lause: „Kõik on võimalik, kui sa väga tahad.“ See sobib hästi inimesega, kes ei karda proovida uusi asju ja võtta riske.

„Väidetavalt olime esimesed valgenahalised, kes sellest sündmusest osa võtsid.“

FOTO: ERAKOGLU

Ühe nädala sisse mahtus *halloween*, tuletõrjeõppus ja iseseisva õppe päev

Oktoobri viimasel nädalal toimus koolis *halloween*'i nädal, mille käigus sai otsida kummitusi, pimedas tantsida ja vabalt riietuda. Lisaks tuli ohutult evakueeruda ning iseseisvalt kodus õppida.

AUTORID: KASPAR OJA, PILLERIIN ERMEL

28. oktoobril oli peidetud koolimaja sisse ja ümbrusesse kummitusi, mida õpilased said otsida ning tuua leitud kummitused huvijuhi kabinetti. 29. oktoobril sai pikade vahetundide ajal pimedas aulas tantsida. 30. oktoobril toimus stiilipäev, kus nii õpilased kui ka õpetajad said vastavalt tahtele riides käia. Telefoni kasutamine oli sel päeval erandkorras lubatud, et õpilased saaks endast või teistest oma kostüümides pilte teha. Fotod tuli saata huvijuhi meilile, parimad kostüümid said auhinnaks maiuse. *Halloween*'i nädala korraldanud huvijuhi

Kristi Saksingu arvates läks nädala korraldamine suhteliselt edukalt. Tema arvates oli kõige raskem osa korraldamise juures just kummituste peitmine: „Minu jaoks oli kõige raskem kummituste peitmine, kuna nende tegemine võttis kindlasti kõige pikemalt aega.“

30. oktoobril toimus lisaks stiilipäevale ka terves koolis evakuatsiooniõppus, mille eesmärk oli päris ohu korral õigesti valmis olla. Õpilased ja õpetajad pidid koolimajast väljuma juhendi järgi, kogunema korvpalliplatsile ning pärast õppuse lõpu võisid nad tagasi koolimajja minna.

Oktoobrikuu viimasel reedel ehk 31. oktoobril toimus Lähte Ühisgümnaasiumis iseõppepäev. See tähendas, et õpilased õppisid kodus ning koolimajas tunde ei toimunud. Õppejuhid Jürgen Hendrik Voitka ja Jaan Kaupmees selgitasid päeva nii: „Iseõppepäeva eesmärk on arendada iseseisvust, ajaplaneerimiskust, vastutust ning digipädevust.“ Tänu

FOTO: ERAKOGLU

Eriliste kostüümidega õpilased paistsid hästi silma.

sellele päevale said õpilased loodetavasti rohkem enast välja puhata, lisaks arendada endas neid oskuseid, mida õppejuhid välja töid.

10. klassi õpilane Heelika Tattar kommenteeris oma iseõppepäeva järgmiselt: „Eriliselt ei mäleta midagi, aga tegin oma ülesanded ChatGPT-ga ja läksin edasi linna.“

Lähte kool tähistas sünnipäeva

Lähte Ühisgümnaasium tähistas 17. oktoobril oma 66. sünnipäeva. Pidupäeva tähistati Palalinna teatejooksuga, kust võtsid osa kõik kooliastmed. Klassid olid teinud värvikaid ja inspireerivaid plakateid, et jooksjaid ergutada. Lendamas oli näha ka nügudega õhupalle ning ringi kõndis ka üks sarvik.

AUTORID: ELISE VAIKSOO & NATALI KARIS

Lähte Ühisgümnaasium tähistas esimese perioodi viimasel päeval oma 66. sünnipäeva. Päev algas kell 8.15, kui õpilased kogunesid oma koduklassidesse, et valmistada ergutavaid sünnipäevalakateid. Kell 8.30 toimus aktus koolimaja A-korpuse ees, kus kooli direktor Martin Pent pidas kõne ning lauldi meie kooli laulu. Pärast aktust toimus traditsiooniline teatejooks Palalinna, milles osalesid kõik klassid.

Kiired jooksjad said auhinnadeks kringlit ja komme. Teatejooks oli õpilaste jaoks väga põnev ja meeldiv, hommikul oli külm, aga enne jooksu tehti soojendust. Sünnipäevaüritused lõppesid pärast teatejooksu ning siis algasid tavapäraseks ainetunnid. Kooli huvijuhi Kristi Saksingu sõnul oleksid võinud ainetunnid sel päeval ära jääda: „Kui on pidu, siis olgu pidu,” kommenteeris päeva huvijuht.

FOTOD: BIRGIT PUNKAR

Grethe–Eliise Lindma vallutab moemaailma

11. klassi õpilane Grethe–Eliise on aasta aega tegelenud modellindusega, ta on vallutanud erinevaid moelavasid ning tema eesmärgiks on teha koostööd tuntumate brändidega. Seni kõige suurem pakumine on olnud kutse Jaapanisse. Grethe–Eliise räägib, kuidas ta alustas modellindusega, ja jagab ka nippe, kuidas piltidel parem välja näha.

KÜSIS: LAURA REBANE

Mis oli Su esimene kogemus modellindusega?

2024. a ERKI moeshow, kus oli casting, kuhu võisid kõik minna. Väga positiivne kogemus oli, õppisin seal esimest korda, kuidas ilusti kõndida, poseerida ja milline peaksin laval välja nägema.

Kui vanalt hakkasid sellega tegelema? 16-aastaselt.

Miks see teema Sind kõnetas?

Päris pikalt oli peas see mõte, et tahaks proovida, aga polnud julgust. Kuid kui mu ema kuulis uudist, et tulemas on show, siis ma mõtlesin, et äkki on see hea väike algus ja pole nii hirmus. Peale seda olengi modellindusega tegelenud tõsisemalt.

Kuidas Sa üldse said modelliks? Kas sa ise kirjutasid kuskile või sulle kirjutati või olid Sul mingid tutvused?

Kui ma casting'u järjekorras olin, siis modelliagentuuri omanik koputas mulle olale ja ütles, et ma hiljem helistaksin talle. Pärast seda saime omanikuga kokku ja tegime lepingu temaga.

Kas on juhtunud ka mingeid äpardusi?

Otseselt äpardusi pole juhtunud, aga osad lavad on olnud ebastabiilsed või kuidagi olen ise koperdanud. Mul on pikad lokkis juuksed ning nendega on olnud ka vahel raske tegeleda.

Mis Sulle modellinduse juures kõige rohkem meeldib?

Mulle meeldib kõige rohkem laval kõndida, sest mulle meeldib inimeste ees olla. Pildistamine otseselt mu lemmik ei olegi.

Kas Sul on eeskujusid, keda Sa imetled?

Eestist põhilised modellid on Carmen Kass ja Karmen Pedaru, kuid mu enda suurim eeskuju on Kati Viikmaa, kellega ma olen palju koos pildistanud. Ta on mulle kõige rohkem erinevaid nippe andnud

ja ta on olnud mulle väga palju toeks.

Kas Sa jälgid ka kindlat toitumist või treeningrutiini, et vormis olla?

Otseselt mitte, põhiline asi on see, et tuleb ise liikuda palju ja süüa normaalses kogustes, ei tohi liialdada suhkruga ja rämpstoiduga.

Kas Sul on mingeid nippe, kuidas pildistamisel parem välja näha?

Kui sa oled enesekindel, siis piltidel on suur erinevus. Olen ka ise enda puhul tähele pannud, et mida kindlam ma endas olen, seda paremad on tulemused, ilusamad fotod.

Mis oleks Sinu unistuste projekt modellindusega?

Kindlasti mingil ajakirja kaanel olla, näiteks ajakirjas Vogue. Sooviksin ka suuremate brändidega koostööd teha, aga sellist kindlat projekti mõttes mul ei ole.

Mis on see, mida inimesed modellinduse kohta tihti valesti arvavad?

Lavataguses maailmas on kaootilisi asju, kuna tihti pole sul õrna aimugi, milliseid riideid sa kannad, mis su näo, juustega tehakse, seega on see paras üllatus. Pole ka selles kindel, et palju sa seal süüa saad. Lisaks joostakse seal palju ringi.

Kas modellindus on Su enesekindlust ka aidanud kasvatada?

Kindlasti on, kuna see on üks põhiomadusi, mida seal vaja läheb. Mul alguses eriti seda enesekindlust ei olnud ja oligi vaja seda juurde saada ning õnneks tasapisi see ka tuli.

Kas Sa oled ka modellinduse käigus midagi uut ise enda kohta õppinud?

Võib-olla seda, et ma ei arvanud, et see võimalus mulle nii lihtsasti kätte tuleb. Olin selles osas kindel, et lihtsalt proovin ja rohkem ei tegele sellega, aga tuleb välja,

FOTO: FRAKOGU
Antoniuuse moeshow 2025. Disainer: Alice Pärtelpoeg.

et kui ma piisavalt tahan seda, siis ma võin ka selle saavutada.

Kas modellindus on Sind aidanud avalikel esinemistel enesekindlam olla?

Pigem mitte, kuna modellinduses oled kaamera ees ja ei pea rääkima, vaid oled kehakeele ja näoilmetega. Aga esinemistel pead midagi rääkima, seega väga lihtsamaks ei ole läinud.

Kas Sa arvad, et tulevikus jääb modellindus Su hobiks või saab pigem kindlaks tööks?

Praegu jätaksin hobiks. Hetkel olen kutse saanud minna Jaapanisse ja veel erinevatesse riikidesse, aga see on olnud kooliajast ja ma tahaksin keskenduda rohkem õppimisele, et ilusti kool ära lõpetada ja siis edasi vaadata, kuna see ei ole töö, mis tooks kindlat sissetulekut.

Mida Sa soovitaksid inimesele, kes tahaks ka sellega tegeleda, aga ei julge?

Selles ei ole midagi karta, kuna esimest sammu alustad sa kodus ehk pead endast pildid tegema. Selle kohta abi saad erinevatelt veebilehtedelt. Näiteks YouTube'is on palju videoid, mis annavad näpunäiteid. Ma ise ka olen vaadanud YouTube'ist, kuidas ilusti kõndida ja poseerida.

Türgi – eelarvamustest elamusteni

Üks ootamatu otsus viis meid sügisel Vahemere äärde puhkama. Türgi mõnus ilm ja kassid võtsid meid soojalt vastu ning muutis minu eelarvamust riigist. Kas see kõik on väärt nädalat aega koolist puudumist?

AUTOR: KETRIIN EISMEL

Oli 30. september, kui ma koolist koju tulin ja ema ütles mulle: „Broneerisin reisi ära – me lähme laupäeval Türgile!” Olin varem lennukiga reisinud vaid paar korda, kuid mitte kunagi ainult ema-ga kahekesi. Hirm oli sees, kas saame ikka hakkama. Meie lend läks 4. oktoobri varahommikul. Tallinna lennujaamas pidime ootama viis tundi, enne kui lennukile pääsesime. Viimastel nädalatel oli uudistes palju juttu lendude hilinemistest ja tühistamistest, nii et ka meie reisi saatus tundus ebakindel – ja tõepoolest, lend hilineski.

Puuduolev maandusmisluba, tanklad ja tüssamine

Kui jõudsim Türgi õhuruumi, teatas piloot, et Antalya lennujaam ei ole veel maandusluba andnud. Nii veetsime järgmised 40 minutit taeval all ringi tiirutades – kõrvad lukus, kõht tühi ja enesetunne üsna kehv. Kuna olime reisi broneerinud läbi reisikorraldaja, viis meid hotelli 2,5 tundi sõitev buss. Türgist oli mul varem kujunenud üsna eelarvamuslik pilt, ilma et oleks riigis kunagi käinud. Ma kujutasin seda ette kui turistidest ülerahvastatud, räpast ja mitte eriti kutsuvat riiki, aiamata selle ilusat loodust. Sõit hotelli aga toitis mu algset ettekujutust riigist. Kiirteeäärsed linnad ja asulad tundusid ajast pisut maha jäänuna. Iga paari kilomeetri tagant kerkis silmapiirile uus bensiinijaam, mida ümbritsesid looride all olevad banaaniistandused.

Mida lähemale jõudsim merele, seda ilusamaks muutus loodus ja nähtavale tulid pikad rannaribad, kaljud ja palmid. Meie sihtkoht oli Alanya, mis asub Vahemere ääres. Ööbisime väikeses ja hubases vahemerelikus kesklinna hotellis. Kui olime hotelli jõudnud, otsisime lähima söögikoha, milleks valisime McDonald'i, sest kohalikust toidust ei olnud me huvitatud ja soovisime midagi

kindlat. Me olime kursis, et turistid saavad poodides ja turul petta, ning müüjatega tuleb kaubelda. McDonald's tundus just turvaline, kuid võta näpust, ka seal tekkis meil probleeme.

Arve tundus juba algusest peale kahe tellitud eine kohta kahtlaselt väike ning peagi selguski, et olime saanud vaid ühe kahest einest. Oletasime, et teenindaja ei saanud meist lihtsalt aru ja esitasime uue tellimuse. Seekord maksime kaardiga ja see jäi meie reisi esimeseks ja viimaseks korra. Teenindaja väitis, et tehing ei läinud läbi ning ema maksis uuesti. Hiljem selgus, et summa oli siiski kaks korda maha läinud. Kaks nädalat pärast reisi saime küll raha tagasi, kuid kogemus pani meid üllatuma, et isegi suured ülemaailmsed ettevõtted ei pruugi olla eksimatud. Tõenäoliselt juhtus reisi jooksul veel olukordi, kus meid mõnevõrra peteti, ent olime sellega arvestanud ja eelistasime seetõttu osta pigem poodidest kui turgudelt.

Meeldejäädav matk, lummas vaade ja kohalik kulinaaria

Meile meeldib reisides käia palju ringi ja avastada kohalikku elu. Meie hotelli kõrvalt sõitsid üles märke gondlid. Esimesel päeval olime nii innukad, et otsustasime poolele tee jalgsi kõndida. See retk kujuneski üheks mu lemmikumatsest kogu reisil. Mäe nõlval nägime, millistes majades kohalikud elavad ja milliseid viljapuid nad kasvatavad. Me jõudsim kaljunukini, kust avanes vaade tervele linnale, merele ja linna taustal olevatele mägedele. Loodus, majad ja tänavate ilme meenutasid mulle Tenerifet – seni minu lemmikut reisisihtkohta. Selle meeldejääva matka järel muutus mu arvamus Türgi kohta täielikult.

Kuna linn jätkub mäe teisel poolel, läksime ka seda järgmisel päeval avastama. Selle mäe pool oli kaetud majade, teede ja lossimüüridega. Mäe tippu jäid Alanya vanalinn ja loss, kuhu enamik turiste sõidab takso või gondliga. Meie aga kõndisime kaks tundi märke ja tulime gondliga alla, sest jalad olid väsinud ja eelmisel päeval vigastasid ma oma põlve. Viis minutit kestev gondlisõit maksis kahele inimesele 21€. Vaade oli ilus, aga ise märke kõndimine oli meeldejäävam.

Alanya tänavatel olid putkad, mis müüsid smuutisi ja mahu. Ma proovisin värskest pressitud granaatõunamahla ja üht smuutit, mis olid väga värskendavad, tahaksin neid praegugi. Kohalikku toitu saime maitsta hotellis, kus menüü oli küll rikkalik, kuid päevast päeva üsna

FOTO: KETRIIN EISMEL
Vaade Alanya gondli pealt.

sarnane. Alguses tundus kõik põnev, hakkasin isegi oliive sööma ja proovisime peaaegu kõike, mida pakuti. Reisi lõpus aga muutus mu enesetunne kehvemaks ja viimastel päevadel ei suutnud mu keha enam toitu vastu võtta.

Mäslav meri, sõbralikud kassid ja ootamatu pikne

Rannas saime käia esimestel päevadel. Vesi oli helesinine ja soe, kuid et vette minna, pidi olema julgust. Lained ulatusid üle pea, tõmbasid inimesi kaasa ning olid kohati väga ohtlikud. Enamus inimesed peesitasid liival või seisis kaldal. Ka mina üritasin laintest jagu saada, aga järsku käis põlves krõks ja olin pikali maas. Ilm püsis ilusana esimesed päevad ning temperatuur oli 23–27 °C. Viimasel kahel päeval sadas kõva paduvihma ja lõi ka äikest, mida Türgis tihti ei juhtu, sest üle 300 aasta päevas paistab päike. See oli isegi kohati naljakas, et selline ebaõnn meid tabas.

Reisi jooksul kohtasime sadu tänavakasse. Nad tulid vastu riidepoe proovikabiinis, hotelli restoranis, tänaval, rannas – igal pool. Aga nad ei kräununud ega luninud tähelepanu. Ei saa öelda, et neil on Türgis halb elu. Alanyas nägime kaht kassiparki. Ühest kõndisime iga päev läbi, et minna randa. Seal on neile rajatud aed, kuhu on pandud varjualused ja pesad ning kuhu viiakse regulaarselt süüa. Samas pargis kohtasime ka kilpkonna, kes ilmselt oli sinna ära eksinud.

Mainimata ei saa ka jätta ilusat päikeseloojangut, mida rannas vaatamas käisime. Meie piirkonnale lisasid võlu taamal olevad mäed, helesinine meri, granaatõuna- ja oliivipuud ning soojad inimesed. Kuus päeva möödus märkamatu, aga koju tagasi tulla ei olnud üldse kahju, sest sügisene Eesti on minu lemmik ja kodus on ikka kõige parem puhata, hoolimata sellest, et koolis tuleb nüüd teistele järele jõuda.

FOTO: KETRIIN EISMEL
Alanya Kleopatra rand.

Filmisoovitusi igale vanusele

Selleks, et külmad ja kõhedad sügisõhtud veidikenegi meeldivamaks muuta, kogusin lugejate jaoks kokku erinevaid filme. Igaüks peaks leidma midagi oma maitsele!

AUTOR: MARTA RAUDSEPP

„Coco“ (2017)

lastefilm

Coco räägib poisist nimega Miguel, kelle unistus on saada muusikuks. Muusika on olnud tema perekonnas juba põlvkondi keelatud, kuid vaatamata sellele jääb poiss kindlaks. Mehhikos tähistataval surnute päeval satub peategelane surnute riiki, kus kohtub oma esivanematega. Surnute riigis paljastuvad perekonna saladused ning tuleb esile just see, miks perekond oluline on.

„Suure mamma maja“ ehk „Big Momma's House“ (2000)

komöödia

FBI agent Malcolm Turner peab lahendama kuriteo, vaadeldes kahtlusalt naist. Selleks, et juhtumit lahendada, maskeerub ta eakaks vanaemaks nimega Big Momma. Peagi peab ta õppima käituma nagu Big Momma – kokkama, lapsi kasvatama ja saladust hoidma, et mitte vahele jääda.

„Elio“ (2025)

lastefilm

Eliol on kosmosehuvi olnud juba väiksest saati. Ta on alati unistanud kosmosesse minemisest ning nähes tädi tööd kõrvalt, muutub kosmos talle veelgi huvitavamaks. Ühel päeval näeratab talle õnn ning ta satub läbi õnnetuse kosmosesse. Kosmoses tuleb esile mitmeid katsumusi ja avastusi.

„Must telefon 2“ ehk „Black Phone 2“ (2025)

õudusfilm

Neli aastat peale seda, kui noor Finney Blake pääses õudusest, mida põhjustas mõrvar, hakkab tema õde Gwen kogema kummalisi kogemusi, nähes unenäos, kuidas talle helistab must telefon ning ka kuuleb helisid. Suundudes koos laagrisse, selgub, et minevikul on üha suurem mõju ning et mõrvar ei ole lihtsalt lahkunud.

„Jõulueelne õudusunenägu“ ehk „The Nightmare Before Christmas“ (1993)

lastefilm

Luukere nimega Jack Skellington elab Halloweeni linnas ning on tüdinenud igaaastasest rutiinist. Igal aastal korraldavad elanikud õuduslikku Halloweeni peo, kuid Jack soovib, et seekord oleks midagi uut. Sattudes juhuslikult jõululinna ja olles sellest võlutud, otsustab ta, et seekord peab tema tegema hoopis jõulud. Jack püüab jõulurõõmu tuua, aga kuna ta ei mõista päris täpselt rõõmsa ja armsa tähendust, muutub tulemus hoopis kummaliseks ja naliakalt õudseks.

„Läänerindel muutuseta“ ehk „All Quiet On The Western Front“ (2022)

ajalooline draama

Film on sügavalt liigutav ja valus sõjafilm, mis kõneleb noore saksa sõduri Paul Bäumeri teekonnast esimese maailmasõja kaevikute vahel. Alustades on Paul ja tema sõbrad entusiasmi täis ja tunnevad uhkust, et saavad oma riigi eest võidelda, kuid peagi asendub nende entusiasm hirmuga. Film peegeldab endast sõja mõju – surmad, inimese isiksuse kärbumine ning kaos.

VIKTORIIN: Hingedeaeag ja hingedepäev

KOOSTAS: MIA MARIA KOPLIMÄGI

Sügis on käes ja õhtud on pikad ning vaiksed – just õige aeg panna proovile oma teadmised hingedepäeva ja vanade eesti kommete kohta!

Lugejamängus osalemiseks saada palun õiged vastused aadressile

lygemik@gmail.com, vastuseid ootame 1. detsembrini ja osalejate vahel loosime välja auhinna.

1. Millal tähistatakse hingedepäeva?

- a) 31. oktoobril
- b) 2. novembril
- c) 1. novembril

2. Mis ajavahemikku nimetatakse hingedeaeaga?

- a) Septembrist detsembrini
- b) Septembrist novembrini
- c) Oktoobri lõpust novembri lõpuni

3. Kuidas nimetati põhjarannikul hingedeaeaga?

- a) Jaguog
- b) Tõnniaeg
- c) Mardiaeg

4. Mida vanarahvas uskus seoses hingedeajaga?

- a) Hinged toodi majja ülesannete jätkamiseks
- b) Lahkunud hinged tulevad koju oma endist elu vaatama
- c) Hingedeajal tohib teha ainult pidu ja melu

5. Mis loomi peeti hingedepäeval eriti puutumatuks?

- a) Kassid ja hobused
- b) Lehmad ja lambad
- c) Kodulinnud

6. Milline töö või tegevus ei olnud sobiv hingedeajal vanarahva arusaama järgi?

- a) Vaikimine ja mõtisklemine
- b) Tööde tegemine ning lärmakas pidutsemine
- c) Kalmistutel käimine ja küünalde süütamine

7. Miks ei tohtinud hingedepäeval vett majast ukse või akna kaudu välja visata?

- a) See võis kustutada küünla
- b) See võis sattuda hingede peale
- c) See tõi halba ilma

8. Kuhu pandi süüdatud küünal, kui seda ei viidud kalmistule?

- a) Akna peale
- b) Ukselävele
- c) Aia otsa

9. Milliseid ilmasid arvati hingedeajale iseloomulikuks?

- a) Tormiseid ja vihma-seid
- b) Pimedaid ja uduseid
- c) Külmi ja lumiseid

10. Millal tavaliselt oodati hingesid koju?

- a) Pühapäeva hommikuni
- b) Neljapäeva õhtuti
- c) Laupäeva õhtuti

11. Mida tegid inimesed hingedepäeva ja hingedeaja lõpul?

- a) Tänasid ja saatsid hinged ära
- b) Tantsisid hommikuni
- c) Põletasid vana viljaõnne

12. Millised tööd olid hingedeajal keelatud?

- a) Ketamine ja villa käsitlemine
- b) Kütmine ja söögi valmistamine
- c) Koristamine ja nõude pesemine

Lügejamäng

KOOSTAS: HANNA HÄNILANE

Täherägastikku on peidetud erinevaid ebatervislikke sõõke, snõkke ja maiuseid. Sõnad võivad olla paigutatud ülevalt alla, alt üles, vasakult paremale, paremalt vasakule ja horisontaalselt. Ülesandeks on otsida üles võimalikult palju sõnu. Kui leiad üles kõik sõnad, oled tõeline täherägastiku meister! Lügejamängus osalemiseks saada palun leitud sõnade arv e-postiaadressile lygemik@gmail.com, vastuseid ootame 1. detsembrini ja osalejate vahel loosime välja auhinna.

E G D O Õ E K B A D R K K B X A Y J L X
D A W E H Y V D D Ä H U J R Y Ä O E K Ä
I Š Ō C A S Ä I A Ä N S Z T Ō D R O R S
L B C R S V T Ä F A Ō J E L Ō P M F K O
U F R L T I A N E Q L G Š Š O M S O D O
T H Ō E I R I H X P U O U F I O H U Š L
R C G Ä P K A T V U Y L K D K U V P D A
A W F P B A Q H V E S J P O K H T Z O P
K C Š A Z N T B B E L I W E Š E A L F Ä
I N W S C E M E C Q H E M W B Y N Q Z H
I N G P B E T U P M Q Š Ä A C O M N T K
R W N Ä T L O N F A P I P A R K O O K L
F Ä H Z R I O P M F N G R N B I I I K I
B N Y S T R R L R K I N Q L Y W T D H D
B M A P V U E R O G N N K M R K E D F Z
Y H I M R L H G T M L J L O O I W X P L
D V J Z Š L R W R M Q S R P O M Ä E L L
P I T Ō V L A N D X A Y G D G G F M D Ä
L A Y K O H O Ä T P E G R I A Y I P Ä T
T J B U R G E R Q B K Y V G C K T D U O

Lugejamängude vastused ja võitjad

Eelmises ajalehes oli kaks lugejamängu.

Seeneviktoriini õiged vastused on järgmised: 1) c 2) b 3) a 4) a 5) b 6) c 7) a 8) a

Õigesti vastanute vahel naeratas önn Kertu Kätlin Kasele (12.ms).

Ristsõna õige vastus oli LÜG. Õigesti vastanute seast saab auhinna Elise Nõlvak (4.a).

Palju õnne! Auhinna toovad teile toimetuse liikmed.

Kirsi Tiits, 11.I - Ma intervjuueeriksin A-rühma või Vennaskonda, sest mõlema koosseisu laulutekstdid on geniaalsed, isegi kui žanrid on niivõrd erinevad.

Armas lugeja!

Kui sul on ideid, millest kirjutada, või tahad ise mõne artikli kirjutada, võta meiega julgelt ühendust! Oodatud on ka kõik fotod, luuletused, jutud ja joonistused.

Kirjuta meile e-postiaadressile lygemik@gmail.com, saada toimetuse liikmetele või juhendajatele sõnum Stuudiumis või tule lihtsalt vestlema! Detsembrikuu ajalehe kaastõid ootame 1. detsembriks.

Lügemjku toimetatus

Peatoimetaja: Marta Raudsepp
Reporterid: Ketriin Eismel, Hanna-Liis Henn, Hanna Hänilane, Kätlin Jaaska, Mia Maria Koplimägi, Krisete Pärna, Marta Raudsepp, Laura Rebane, Keir Rehme-Rähni, Kirsi Tiits, Maria-Sandra Täär, Elise Vaiksoo
Fotograaf: Birgit Punkar
Kaastõide autorid: 12.ms ja 12.t klass, Martin Pent, Kenneth Reili, Kaspar Oja, Pilleriin Ermel
Küljendaja: Birgit Punkar
Juhendaja: Triin Nagel

Horoskoop

KOOSTAS: KRISETE PÄRNA

NBI Uskumine omal vastutusel!

Jäär (21. märts – 20. aprill)

Tahad olla ainulaadne ja originaalne – sa oledki, ainult sa unustad vihiku koju kolmel päeval järjest. Kui sind kuskilt leida pole, oled ilmselt puhveti järjekorras. Ära hiline kekasse, muidu saad märkuse!

Sõnn (21. aprill – 20. mai)

Tuled kooli ainult sõõgi pärast. Kui menüüs on kanapasta, on su päev edukas – isegi siis, kui said matas kahe. Lähed inimeste peale kiiresti närvi, kui nad sinu ees aeglaselt kõnnivad. Kannad ilmselt päikesepille ka siis, kui väljas on pilves.

Kaksikud (21. mai – 21. juuni)

Oled veidi otsustusvõimetu, aga vähemalt mõtled kõik stsenaariumid korraga läbi. Ka need, kus sa plaanisid ka tegelikult seekord õppida, probleem on aga selles, et mõtled seda teha alles kontrollitöö ajal. Eelistad vahetunnis käia pigem Pargi poes, mitte Coopis, kuna seal on odavam.

Vähk (22. juuni – 22. juuli)

Leiad alati viisi, kuidas spordipäevast kõrvale hiilida – eriti talve omast. Klassis istud alati kõige tagumises pingis, vaatamata sellele, et sa ei näe tahvile. Ütle, et lähed seekord varem magama, aga istud ikkagi õösel kella kaheni TikTakis.

Lõvi (23. juuli – 22. august)

Oled klassi kiireim jooksja, aga vihkad jooksumänge. Räägid kõigiga kõigest, aga unustad, mida üldse pidid rääkima. Kasutad tagapinki hoopis magamiseks, mitte õppimiseks. Saadad õpetajale kodutöö alati minut enne tähtaega.

Neitsi (23. august – 22. september)

Oled see, enne keda peab alati sõõklasse jooksmas, kuna muidu võtad kõik sõõgi endale. Oled süüdlane, miks kõik pitsasaiad on puhvetis otsa saanud. Oled parem inglise keeles kui oma emakeeles.

Kaalud (23. september – 23. oktoober)

Sul on alati suur plaan alustada uut ja paremat elu. Tavaliselt juhtub see esmaspäeviti ja lõpeb kolmapäeval. Oled alati esimesena klassist koolis. Loed palju raamatuid, aga mitte kohustuslikku kirjandust. Käid kooli vetsus ainult sellepärast, et telefonis olla.

Skorpion (24. oktoober – 22. november)

Sinu elu moto on "teen pärast" ning "pärast" on sinu ajasüsteemis pidevalt edasi liikuv aeg. Lemmikund on sul keheline, kuid lemmiktegevus on magamine. Vihkad hommikul vara ärkamist, aga kooli minek sind ei häiri. Tead kõiki klassi saladusi.

Ambur (23. november – 21. detsember)

Sul on energiat rohkem kui koolikella helinal, kuid fookust sama palju kui aknast välja vaataval õpilasel. Oled koolis kohal ka palavikuga. Sa ei suuda otsustada, kas võtta lõunal magustoit või valida puuvili. Sinu lemmikund on vahetund.

Kaljukiits (22. detsember – 20. jaanuar)

Suudad alati hilineda tundi, vaatamata sellele, et elad kooli kõrvale. Oled vaikne, kuid jutukas, kui sind paremini tundma õppida. Valid puhvetis saia asemel alati salati. Inglise keel on sinu lemmikund.

Veevalaja (21. jaanuar – 18. veebruar)

Oled suur ülemõtleja, kuid saad alati asjadega hästi hakkama. Ütle kõigile, et sa ei õppinud tööks, aga saad siiski klassi parima tulemuse. Sõõ oma lemmikmaistust, aga pea piiril! Eelistad suunaaineid klassikalistele õppeainetele.

Kalad (19. veebruar – 20. märts)

Oled alati rõõmsameelne ja energiline. Usud tugevalt aususesse, kuid teed väikseid krutskeid ka. Hoolid oma hinnetest, aga vahel on motivatsioon kadunud. Sa ei kaota lootust ning unistad suurelt.